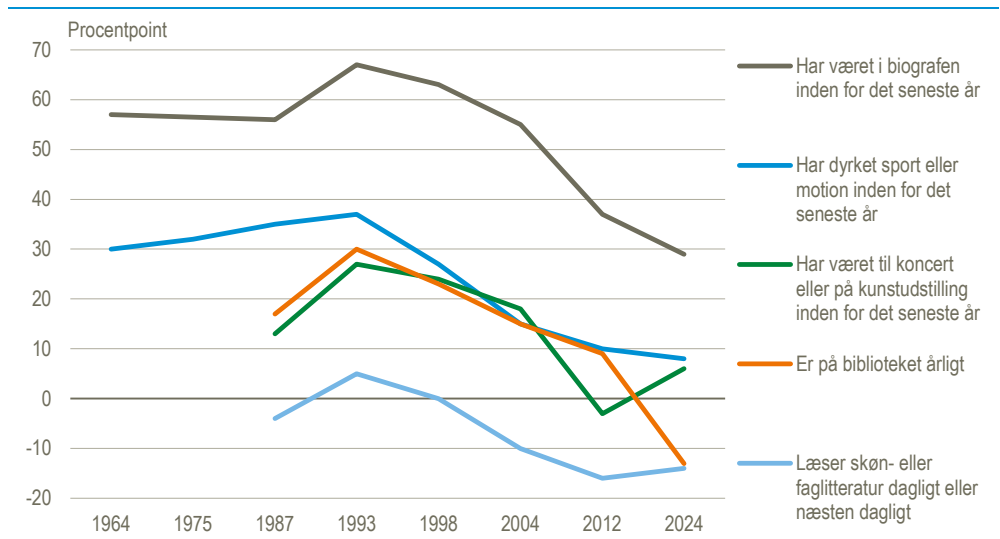

Faldende aldersforskelle i kulturvaner

Forskellen mellem de ældste og yngste voksnes brug af kulturaktiviteter er blevet mindre i løbet af de sidste 60 år. Det gælder for andelen, der dyrker sport, har været til koncert eller på kunstudstilling, har været på biblioteket og har været i biografen. Mens det tidligere har været markant mere udbredt blandt unge fx at gå i biografen, er forskellen mellem unge og ældre over tid blevet mindre for de fleste kulturaktiviteter. Da forskellen var størst i 1993, var der 68 procentpoint flere unge end ældre, der havde været i biografen inden for det seneste år. I 2024 var det faldet til 29 procentpoint. Når det kommer til biblioteksbrug er udviklingen endnu mere markant, da det i dag er mere almindeligt blandt ældre end unge at være på biblioteket årligt. I 1993 var der 30 procentpoint flere unge end ældre, der var på biblioteker, mens der i 2024 er 13 procentpoint flere ældre.

Forskel mellem 15-34-årige og 65-årige og derover i andelen, der foretager sig udvalgte kulturaktiviteter

Anm: Tallet er udregnet som andelen af 15-34-årige fratrukket andelen af 65 år og derover. Positive værdier angiver en større andel af 15-34-årige, og negative værdier angiver en større andel af 65 år og derover. En værdi på nul angiver at der ikke er nogen forskel. Der findes for "Har været i biografen inden for det seneste år" ikke data for 1975 og for "Har været til koncert eller på kunstudstilling inden for det seneste år", "Har været i biografen inden for det seneste år", "Er på biblioteket årligt" og "Læser skøn- eller faglitteratur dagligt eller næsten dagligt" ikke for 1964 og 1975.

Kilde: Særkørsler fra Kulturvaneundersøgelser 1964-2024

De ældre bliver relativt mere aktive

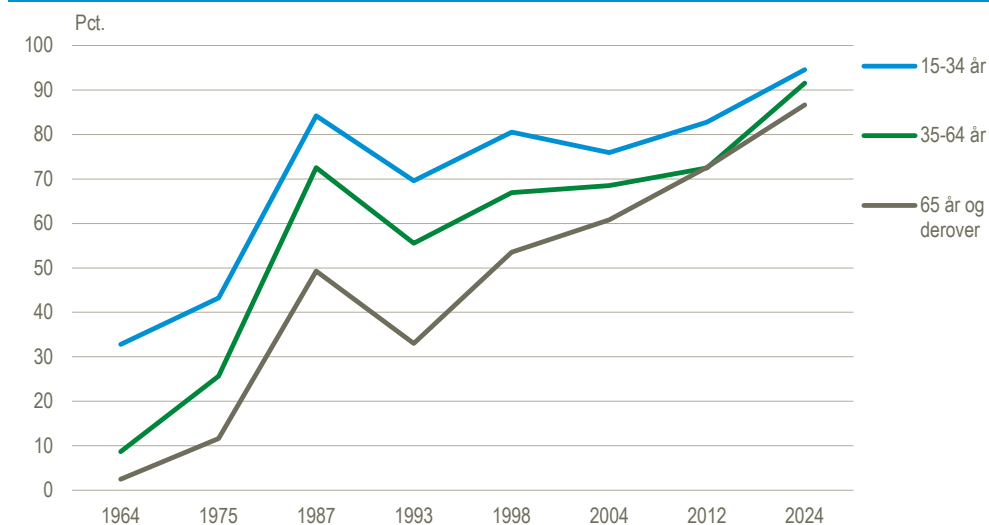
Forskellen i andelen, der læser skøn- eller faglitteratur dagligt eller næsten dagligt, er blevet større i perioden 1987 til 2024. I 1987, det første år, hvor der spørges til læsning, var der 4 procentpoint flere ældre end yngre der læste skøn- eller faglitteratur dagligt, mens det tilsvarende tal i 2024 var 14 procentpoint flere blandt de ældre. For alle fem kulturaktiviteter gælder det, at andelen af ældre, der foretager sig aktiviteten, er blevet større i forhold til andelen af unge.

De unge forbliver aktive og de ældre bliver det

De ældstes brug af kulturaktiviteter er i perioden 1964-2024 steget mere end de yngstes. Denne udvikling er særligt markant for andelen, der har dyrket sport eller motion det seneste år. Mens det kun gjaldt 2 pct. af dem over 64 år i 1964, gjaldt det i 2024 87 pct. af den samme gruppe. Udviklingen for den yngste og mellemste aldersgruppe ligner den ældste gruppes meget, men særligt de yngste voksne starter fra et

højere niveau. 33 pct. af de 15-34-årige havde i 1964 dyrket sport eller motion inden for det seneste år, mens det kun gjaldt hhv. 9 pct. af de 35-64-årige og 2 pct. for dem på 65 år og derover.

Andel der har dyrket sport eller motion det seneste år efter alder

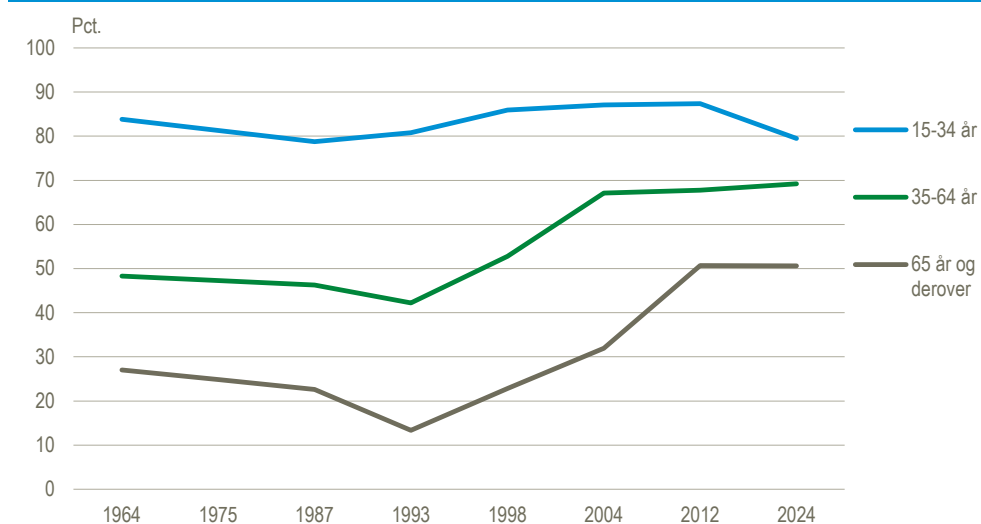

Kilde: Særkørsler fra Kulturvaneundersøgelser 1964-2024

Stor men faldende aldersforskel i biografbesøg

Den største forskel mellem den yngste og den ældste aldersgruppe er for alle år andelen, der har været i biografen i løbet af det seneste år. Forskellen var med 65 procentpoint størst i 1993: Mens 81 pct. af dem under 35 år havde været i biografen, gjaldt det kun 13 pct. af dem over 64 år. Efter 1993 falder forskellen dog støt til i 2024 kun at være på ca. 29 procentpoint. Faldet skyldes næsten udelukkende, at en meget større andel af dem over 65 år i perioden begynder at gå i biografen. Næsten fire gange så mange i den ældste aldersgruppe havde i 2024 været i biografen mindst én gang det seneste år i forhold til i 1993. Andelen steg i perioden fra 13 til 51 pct.

Andel der har været i biografen det seneste år efter alder

Anm: Der findes ikke data for 1975.

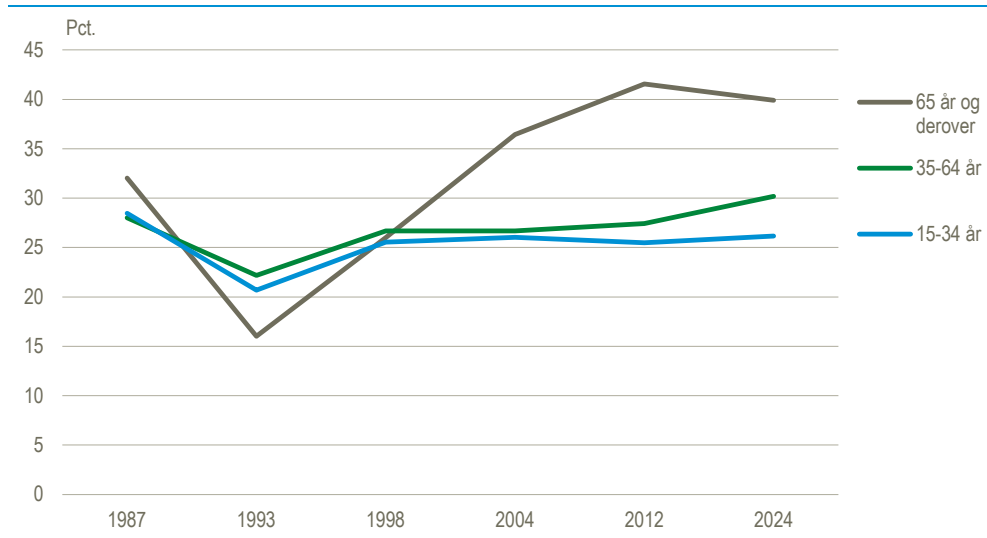
Kilde: Særkørsler fra Kulturvaneundersøgelser 1964-2024

De ældre overhaler de unge på læsning og brugen af biblioteker

For nogle kulturaktiviteter er de ældste i dag mere aktive end de unge. Det gælder for andelen, der læser skøn- eller faglitteratur dagligt eller næsten dagligt, og andelen, der er på biblioteket årligt. For daglig eller næsten daglig læsning går de ældste

fra en andel på 16 pct. på det laveste niveau i 1993, til en andel på 40 pct. i 2024. I samme periode går de yngste voksne fra en andel på 21 pct. til en andel på 26 pct. Forskellen over tid i andelen, der læser dagligt eller næsten dagligt skyldes altså, at andelen blandt de ældste er steget mere end andelen blandt de yngste.

Andel der læser skøn- eller faglitteratur dagligt eller næsten dagligt efter alder

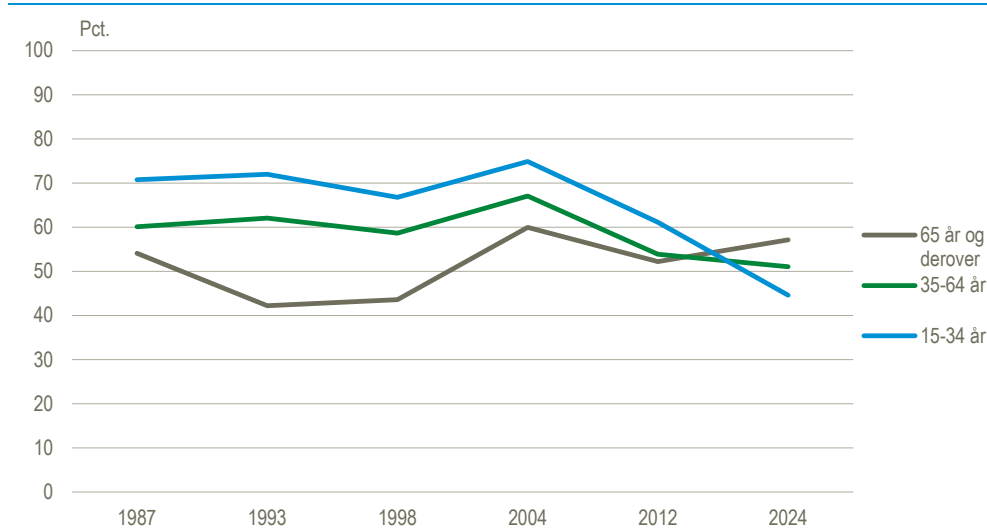
Anm: Der findes ikke data for 1964 og 1975.

Kilde: Særkørsler fra Kulturvaneundersøgelser 1964-2024

Færre unge kommer fysisk på biblioteket

Andelen, der besøger biblioteket årligt eller oftere, er ca. den samme i 2004 og 2024 for de ældste, mens den for de yngste er faldet fra ca. tre ud af fire til under halvdelen i den samme periode. Denne udvikling skiller sig ud fra udviklingen i de øvrige fire kulturaktiviteter, ved at ændringerne i forskellen mellem de yngste og de ældste drives af en ændret adfærd blandt de yngste. Det betyder at der nu, for første gang siden første måling i 1987, er flere blandt de ældste end blandt de yngste voksne, der kommer på biblioteket årligt.

Andel der er på biblioteket årligt efter alder

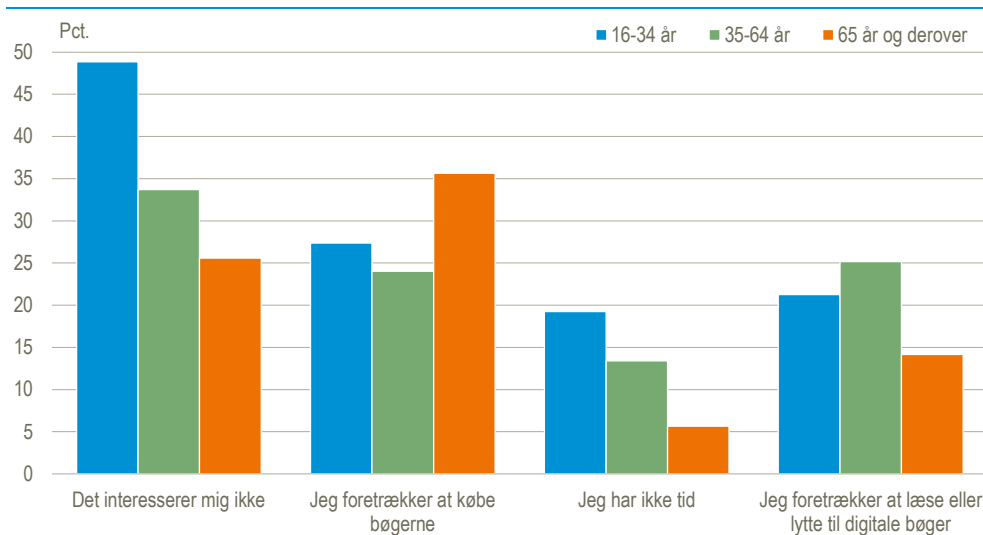
Anm: Der findes ikke data for 1964 og 1975.

Kilde: Særkørsler fra Kulturvaneundersøgelser 1964-2024

Årsager til aldersforskelle i andelen af biblioteksbesøgende

Kulturvaneundersøgelsen for 2024 indeholder nye spørgsmål, der blandt andet kan belyse forskelle i kulturvaner på tværs af alder. At der nu er flere ældre end unge, der kommer på biblioteket årligt, kan derfor undersøges nærmere ved at se på de årsager, som ikke-brugere af biblioteket angiver for ikke at have været på biblioteket. Her kan man se, at unge ikke-brugere i højere grad end ældre angiver, at de ikke interesserer sig for at gå på biblioteket. Mens 49 pct. af unge ikke-brugere svarer, at det ikke interesserer dem, gælder det kun 26 pct. af ældre ikke-brugere. De unge ikke-brugere er også mere tilbøjelige til at føle, at de ikke har tid, og de foretrækker at læse eller lytte til bøger digitalt.

Udvalgte årsager til ikke at have været på biblioteket de seneste 12 måneder efter alder. 1.-3. kv. 2024

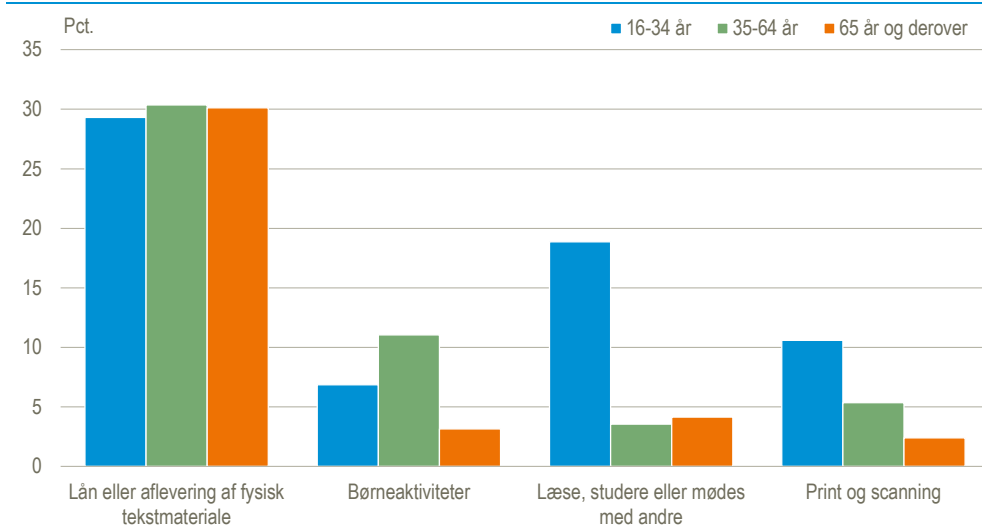
Anm: Spørgsmålet er stillet til dem, der svarer, at de ikke har været på biblioteket de seneste 12 måneder. Spørgsmålets ordlyd var "Du har svaret, at du ikke har været på biblioteket inden for de seneste 12 måneder. Det kan der være mange gode grunde til. Hvilke grunde er der til, at du ikke gør det oftere? Tænk alene på fysiske besøg på biblioteket. Angiv gerne flere svar." Ikke alle svarmuligheder fremgår af figuren.

Kilde: Særkørsel fra Kulturvaneundersøgelsen 1.-3. kv. 2024.

Flere unge end ældre læser, studerer eller mødes med andre på biblioteket

Unge brugere af biblioteket er mere tilbøjelige til, at bruge det til at studere, til praktiske formål, som print og scanning og til børneaktiviteter, end den ældste gruppe er. Disse formål knytter sig til aktiviteten at studere eller det at have børn. Særligt i brugen af biblioteket til at læse, studere eller mødes med andre, er der store forskelle mellem aldersgrupperne. Mens 19 pct. af 15-34-årige havde det som formål ved sit seneste besøg på biblioteket, gjaldt det for de 35-64-årige og dem over 65 år mindre end 5 pct.

Udvalgte formål med at have været på biblioteket de seneste 12 måneder efter alder. 1.-3. kv. 2024

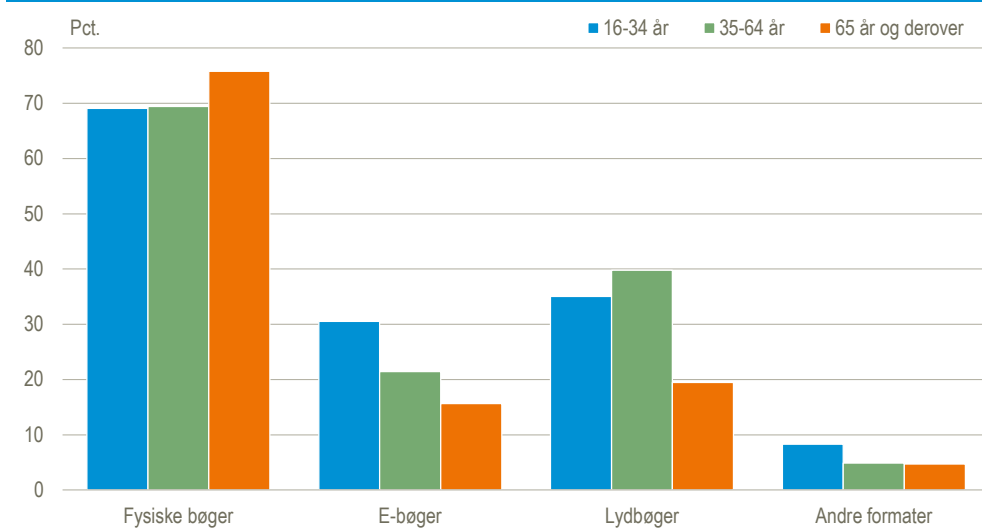
Anm: Spørgsmålet er stillet til dem, der svarer, at de har været på biblioteket de seneste 12 måneder. Spørgsmålets ordlyd var "Hvad var formålet med dit seneste fysiske besøg på biblioteket? Angiv gerne flere svar." Ikke alle svarmuligheder fremgår af figuren.

Kilde: Særkørsel fra Kulturvaneundersøgelsen 1.-3. kv. 2024.

Flere unge end ældre læser og lytter til digital skønlitteratur

For alle aldersgrupper, også de yngste, gælder det dog stadig, at det mest almindelige formål med at tage på biblioteket er, at låne bøger, aviser eller magasiner. For alle aldersgrupper havde ca. 30 pct. lån eller aflevering af tekstmateriale, som formål for deres seneste besøg på biblioteket. De ældste er dog markant mindre tilbøjelige til at få adgang til skønlitteratur gennem digitale tjenester, end de yngste og de midaldrende er. For både e-bøger og lydbøger gjaldt det, at ca. dobbelt så mange unge som ældre får adgang til skønlitteratur gennem formatet. Lydbøger var dog mest populære blandt den mellemste aldersgruppe. 40 pct. af de 35-64-årige fik adgang til skønlitteratur gennem lydbøger, mens det for de 15-34-årige og dem over 65 år gjaldt hhv. 35 og 19 pct.

Adgange til skønlitteratur efter alder. 1.-3. kv. 2024

Anm: Spørgsmålet er stillet til dem, der svarer, at de har læst eller lyttet til skønlitteratur de seneste 12 måneder. Spørgsmålets ordlyd var "Hvordan læser eller lytter du til skønlitteratur? Angiv gerne flere svar." Ikke alle svarmuligheder fremgår af figuren.

Kilde: Særkørsel fra Kulturvaneundersøgelsen 1.-3. kv. 2024

Flere unge end ældre bruger bibliotekernes digitale tjenester

Selvom man ikke behøver besøge biblioteket fysisk for at få adgang til skønlitteratur, hvis man foretrækker at læse eller lytte digitalt, kan man stadig gøre brug af bibliotekerne. Bibliotekernes digitale tjenester tilbyder bl.a. lån af e-bøger og lydbøger. 42 pct. af de 15-34-årige havde i første til tredje kvartal 2024 benyttet sig af bibliotekernes digitale tjenester inden for de seneste 12 måneder, mens det for dem over 65 år gjaldt 29 pct. Mens en større andel af de ældre har været fysisk på biblioteket, har en større andel af de unge altså benyttet bibliotekernes digitale tjenester.

Mere information: Få mere information på [overblikssiden Kultur og fritid](#).

Kilder og metoder: Oplysningerne kommer fra *Kulturvaneundersøgelsen 1.-3. kv. 2024*, samt fra tidligere Kulturvaneundersøgelser fra 1964-2012. Kulturvaneundersøgelsen er gennemført af Socialforskningsinstituttet (nu VIVE) fra 1964 til 1998, i 2004 af Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut (nu VIVE) i samarbejde med TNS Gallup (nu Kantar Gallup), i 2012 af Epinion, og fra 2018 af Danmarks Statistik. Tal fra Kulturvaneundersøgelserne fra 1964-2012 kan findes i Statistikbanken som arkiverede statistikker. *Kulturvaneundersøgelsen* gennemføres for 2024 og frem hvert kvartal og blev gennemført med det nuværende spørgeskema første gang i 1. kvartal 2024. Der spørges ca. 15.000 personer hvert kvartal. Hvert kvartal gennemføres cirka 4.700 interview blandt et repræsentativt udsnit af befolkningen i alderen 16 år og derover. Læs mere om kilder og metoder i [statistikdokumentationen om kulturvaneundersøgelsen](#).

Næste offentliggørelse: Næste udgivelse i serien "60 år med kulturvaner" udkommer 22. januar 2025.

Henvendelse: Anders Yde Bentsen, tlf. 40 33 68 81, ayb@dst.dk